

MAL-VERKOSTON OHJAUSRYHMÄN KOKOUS

Aika: ti 25.5.2021 klo 13.00 - 14.41

Paikka: Pidetään Teams etäkokouksena

Jäsenet:

Pj. Jarmo Lindén, johtaja, ARA
 Olli Voutilainen, erityisasiantuntija (poistui 4. kohdassa alkuesittelyn jälkeen)
 Kaisa Mäkelä, ympäristöneuvos, YM
~~Lotta Mattsson, erityisasiantuntija, VM~~
~~Tapio Ojanen, apulaisjohtaja, Väylä~~
 Asta Tuominen, verkostojohtaja, Traficom,
~~(Mervi Karhula, liikenneneuvos, LVM tiedoksi)~~
 Jarmo Lindén, johtaja, ARA
~~Samuli Alppi, johtava asiantuntija, PirELY (henkilö vaihtuu)~~
 Anne Jarva, kehittämispäällikkö Kuntaliitto
~~Juha Pekka Vartiainen, kaavoituspäällikkö~~
~~Joensuun kaupunki opintovapaalla, sijainen~~
 Juha Pasma
~~Leena Rossi, kaupunkisuunnittelu- ja maankäyttöjohtaja~~
 Jyväskylän kaupunki
 Paula Paajanen, yleiskaavapäällikkö,
 Oulun kaupunki
 Mikko Nurminen, rakennusvalvontayksikön päällikkö vt.
 Porin kaupunki
 Päivi Nurminen, seutujohtaja
 Tampereen kaupunkiseutu
 Jyrki Lappi, maankäyttöjohtaja
 Turun kaupunki
 Raine Mäntysalo, professori, Aalto/RYL
~~Irma Karjalainen, tulosaluejohtaja, HSY~~

Varalla:

Varapj. Paula Paajanen, yleiskaavap. Oulun
~~Katja Palonen, johtava asiantuntija, TEM~~
~~Olli Maijala, neuvotteleva virkamies, YM~~
~~Anna Saarle, johtaja, Väylä~~
 Suvi Jousmäki, ekosysteemin rakentaja,
 Traficom
~~Markku Aho, rahoituspäällikkö, ARA~~
~~Johanna Vilkuna, liikenneasiantuntija~~
~~Kalle Sivén, kaupungingeodeetti,~~
 Joensuun kaupunki
 Anna Isopoussu, kaavoitustutkija
 Jyväskylän kaupunki
~~Miika Uolamo, kaavoitusarkkitehti~~
~~Oulun kaupunki~~
~~Janne Vartia, elinkeinopäällikkö,~~
~~Porin kaupunki~~
 Tapani Touru, liikennejärjestelmäpäällikkö,
 Tampereen kaupunkiseutu
 Paula Kesikastari, kaavoituspäällikkö
 Turun kaupunki
~~Hanna Mattila, yliopistonlehtori, Aalto/RYL~~
~~Aarno Kononen, ryhmäpäällikkö, HSL~~

Verkoston koordinaatio

Tero Piippo, projektipäällikkö, siht.
 Kati-Jasmin Kosonen, erikoissuunnittelija
~~Aada Vihanta, HYMY-hankkeen projektipäällikkö~~

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja esityslistan hyväksyminen

Avattiin kokous klo 13.04 ja hyväksyttiin esityslista.

2. Edellisen kokouksen (24.3.2021) muistion hyväksyminen

<https://mal-verkosto.fi/wp-content/uploads/2021/04/MAL-verkoston-ohry-muistio-24.3.2021.pdf>

Päätösehdotus: Ohjausryhmä hyväksyy edellisen kokouksen muistion.

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Ajankohtaiset asiat (15 min)

Tilannekatsaus hankkeista

- SUMP-hankkeen jatkovalmistelu
- Mikseri
- Perus-Skene
- HYMY-hanke

Seminaarit, työpajat ja muut tapahtumat:

- PERUS-SKENE hankkeen 1. työpaja 28.5.2021 klo 9.00 - 12.30
- PERUS-SKENE hankkeen 2. työpaja 7.9.2021 klo 12.30-16
- HYMY hankkeen loppuwebinaari 1.9.2021
- MIKSERI hankkeen loppuseminaari 15.10.21

Talouskatsaus

- MAL-verkoston perustoiminnan kustannukset edellisen kokouksen jälkeen
- Jäsenten laskutus ja sopimukset

Muuta

- Pandemian (rokotusten) jälkeinen toiminta - kokoukset ja tilaisuudet etänä, läsnä vai hybridinä?

Päätösehdotus: Ohjausryhmä merkitsee ajankohtaiset asiat tiedokseen.

Päätös: Merkittiin ajankohtaiset tiedoksi. Traficom ja Väylän sopimukset ovat vielä vahvistamatta (edellinen kohdentuu SUMP-hankkeen toteuttamiseen). Laskutukset pyritään hoitamaan ennen kesälomia.

Mikseri-hankkeen loppuseminaarin ajankohtaa 15.10.2021 on vielä syytä tarkentaa, koska silloin on mm. valtakunnallinen asunnottomuusseminaari (asunnottomien yön yhteydessä).

Tulevaisuuden toiminnasta ja kokouksista tehtiin päätös, että mahdollistetaan osallistuminen verkon kautta, mutta kokoukset järjestetään pääsääntöisesti joko fyysisinä tai etänä. Voidaan kokeilla joka toinen kokous etänä (hallintotiasiat) ja toinen läsnä, johon yhdistetään kiinnostavan kohteen vierailu. Myös kiinnostavat alustukset ja puheenvuorot ovat hyviä kiinnekohtia ja nostavat osallistumishalukkuutta. Asiaan palataan vielä syksyllä, kun tiedetään pandemian tilanne.

4. Haku alueiden välisen verkostoyhteistyön temaattisiin verkostoihin ja kehittämisvyöhykkeisiin vuosille 2021 - 2023 (45 min.)

Työ- ja elinvoimaministeriö avasi keväällä 2021 haun Alueiden välisen verkostoyhteistyön temaattisiin verkostoihin ja kehittämisvyöhykkeisiin vuosille 2021 - 2023. Teemaverkostoja ja kehittämisvyöhykkeitä rahoitetaan alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -määrärahalta. Määrärahaa käytetään hallitusohjelman Elinvoimainen Suomi -kokonaisuuden tavoitteen *"Suomen menestystä rakennetaan alueiden ja kaupunkien vahvuuksien ja erityispiirteiden ympärille eri toimijoiden yhteistyöllä"* mukaisesti alueiden kestävä kasvua ja elinvoimaa tukeviin toimenpiteisiin. Käytettävissä alueiden väliseen yhteistyöhön on yhteensä 7 miljoonaa euroa vuosille 2021-2023. Myönnettävä rahoitus on siemenrahoitusta, jonka on tarkoitus mahdollistaa kunkin rahoitettavan verkoston koordinointi ja toiminta.

MAL-verkoston ohjausryhmä päätti, että MAL-verkosto voi osallistua TEMin alueiden välisen verkostoyhteistyön temaattisten verkostojen ja kehittämisvyöhykkeiden hakuun (ohjausryhmän kokous 24.3.2021, 5. kohta) ja perustaa pienryhmän valmisteluun. Pienryhmään kuuluu puheenjohtajiston (ARA ja Oulun kaupunki) ja MAL-koordinaation lisäksi edustajat Aalto-yliopistosta, Kuntaliitosta sekä Porin ja Lappeenrannan kaupungeista. TEM haun tavoitteet, kriteerit sekä kysymys- ja vastauspalsta löytyvät TEMin verkkosivuilta <https://tem.fi/alueiden-valinen-verkostoyhteistyö>

Pienryhmä valmisteli ehdotuksen ensivaiheen ideapaperiksi. Siitä saatiin palaute ministeriöstä 11.5.2021. Ideavaiheen arvioinnissa hakemus arvioitiin liikennevaloasteikolla "vihreäksi", mikä tarkoittaa sitä, että ehdotus on

- vaikuttavuudeltaan hyvä ja alueiden yhteistyö toimivaa
- kansallisesti ja alueellisesti merkittävä

- vastaa hyvin aluekehittämisen keskeisiin teemoihin ja haun tavoitteisiin
- verkosto on laaja-alainen.

Ideavaiheen ehdotuksen vihreän valon arviointi ei takaa sitä, että hakemus tulee saamaan lopullisesta arvioinnissa rahoituksen, koska kilpailu on kova ja vain noin 20 % hakijoista saa rahoituksen. Pienryhmä käsitteli 18.5.2021 seuraavaa fokuoitua ehdotusta. Verkoston jäseniltä ja yhteistyökumppaneilta on pyydetty hanke-aihoita, jotka on huomioitu 18.5. käsittelyssä ja ohjausryhmässä esillä olevan hakemuksen liitteinä. MAL-verkoston koordinaatio esittelee TEMiin 2.6.2021 mennessä jätettävää hakemusta.

MAL-verkoston hakemus sisältää *koordinaatiorahankkeen* (mm. MAL-verkoston koordinaation palkka- ja sivukulut), jota täydentää *verkoston strategiaan painotuksiin kohdentuvat kehittämishankkeet*, sparraukset ja tilaisuudet (webinaarit, työpajat ja seminaarit) sekä kaupunkiseutusuunnittelun kehittämiseen liittyvän yleishankkeen. Strategisten painopisteiden mukaisesti elinvoiman kehittäminen- alaisiin hankkeisiin kannattaa hakea myös muuta rahoitusta. Rahoitusta tullaan myöntämään hakemuskohtaisesti noin 70 000 –250 000 e/ vuosi / verkosto.-Myönnettävän rahoituksen enimmäistuki on 80 % eli hakijoilta edellytetään 20 % omarahoitusosuutta (joka ei voi olla esim. työtä vaan euroja). Tarkoitus on, että MAL-verkosto käyttää oma-rahoitusosuutena MAL-verkoston kaupunkien - ja kaupunkiseutujen vuosittaisia maksuosuuksia (6.000 € /kaupunki tai kaupunkiseutu/vuosi, HSY ja HSL yhteensä 9.000 € / vuosi).

Virkamiesarviointi toteutetaan kesäkuussa 2021 kaikkien hakemusten osalta. Valintaa varten koottava virkamiestyöryhmä valmistelee ehdotuksen työ- ja elinkeinoministeriölle kesäkuussa (tai heinäkuun alussa) 2021. Valinnat ja päätöksen rahoituksesta tekee työ- ja elinkeinoministeriö. Rahoitettavat hakijat voivat käynnistää hakemuksen mukaisen toimintansa tämän hetken arvion mukaan syyskuussa 2021.

Päätösehdotus: Ohjausryhmä käy keskustelun TEMin jätettävän hakemuksesta, ehdottaa siihen tarvittaessa muutoksia ja täydennyksiä sekä hyväksyy niiden pohjalta hakemuksen sisällön ja kokonaisbudjetin sekä siihen liittyvän omarahoitusosuuden.

Päätös: Käytiin keskustelua hankeaihoista ja mm. Kaupunkiseutusuunnittelun ja sopimuksellisuuden kehittäminen hankkeesta. Todettiin, että se on kehittämiskelpoinen hanke. MRL-ehdotuksen mukainen kaupunkiseutusuunnitelma kannattaa pitää erillään MAL-sopimuksista, joilla ei ole lainsäädännöllistä perustaa. Muuta sopimuksellista politiikkaa tulisi myös käsitellä erillään MAL-sopimuksista eikä tässä hankkeessa lähdetä selvittämään MAL-sopimusmenettelyn laajentamista uusille kaupunkiseuduille. MAL-sopimuksissa tai kaupunkiseutusuunnitelmissa ei ole suoraan elinkeino- ja palvelut analyysiä, mutta se voisi olla pohdittavana hyvän yhdyskuntarakenteen näkökulman vuoksi.

LJ-näkökulma: Hakemuksessa on hyviä aihioita, mutta fokusointia vielä tarvitaan. Ehdotuksessa ilmenee suuria linjauksia ja käsitteitä. Ehdotusten pitäisi jalkautua seututason konkreettiseen suunnitteluun. Lisäksi on muistettava varsinainen suunnitteluvastuun tekijä (kunnat, Väylä), kuka tai mikä taho edustaa elinkeinoelämää hankkeissa? Termejä ja suoraviivaisuutta voisi vielä pohtia. Ei ehkä tehdä raiteiden ”strategista kehityskuvaa” tai ”työstetä strategista tilannekuvaa”, vaan enemmänkin ”tuotetaan elinkeinojen kanssa puuttuvaa tietopohjaa strategiseen suunnitteluun”. Tämän tyyppinen fokusointi tiedon X tuottamiseen prosessiin Y konkretisoisi tätä hyvin.

Todettiin, että hakemus on kokonaisuutena hyvä, tarvelähtöinen ja monipuolinen. MAL-verkoston koordinaatio huomioi em. täydentäviä ehdotuksia. Hankkeita tullaan myös rahoituspäätöksen jälkeen vielä tarkentamaan ja konkretisoimaan.

Toivotettiin menestystä hakemukselle.

Ohjausryhmä hyväksyi keskustelun jälkeen MAL-verkoston Teemaverkostohakemuksen sisällön ja siihen liittyvät hanke- ja kokonaisbudjetit sekä omarahoitusosuudet.

(Olli Voutilainen TEM:stä poistui alkuesittelyn jälkeen).

5. MAL-verkoston toiminnan kehittäminen (10 min.)

MAL-verkoston edellisessä kokouksessa (24.3.2021, 4. kohta) ohjausryhmä hyväksyi ehdotuksen ohjausryhmän koostumuksen päivityksestä, joka liittyi aiemmin MAL-verkoston arvioinnissa nousseeseen tarpeeseen vahvistaa ohjausryhmä strategista roolia. Mahdollisuus ohjausryhmä jäsenyyteen tulisi olla myös muilla kuin nykyisillä jäsenillä. Tämän vuoksi esitettiin ohjausryhmän kokoonpanon muutoksia vapaaehtoisuuden pohjalta. Mikäli kukaan nykyisistä ei halua luovuttaa paikkaansa ohjausryhmässä, on mahdollista täydentää jäseniä ja luoda määräajoin vaihtuva jäsenyys. Ohjausryhmän 26.1.2021 päätöksenä kannatettiin jäsenyyskiertoa ja 2 vuoden rotaatiota. Sovittiin, että koordinaatio valmistelee esityksen jäsenten kiertosysteemistä 24.5.2021 ohjausryhmän kokoukseen.

MAL-verkoston koordinaatio esittikin ohjausryhmälle, että ensivaiheessa tiedustellaan, mitkä nykyiset jäsenet olisivat valmiita luopumaan ohjausryhmän jäsenyydestä ja mitkä jäsenalueet haluaisivat ohjausryhmään mukaan. Ohjausryhmää täydennettäisiin sen jälkeen vastaavalla määrällä kuin on luopujia sekä kahdella muulla lisjäsenellä. Ohjausryhmän kokoonpano muuttuisi siis maksimissaan kahdella uudella jäsenellä ja 2-vuoden rotaatiokierto voitaisiin toteuttaa esimerkiksi jäsenkunnan tai -seudun etukirjaimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä.

Ohjausryhmä hyväksyi edellä kuvatun ehdotuksen ja merkitsi myös edellisessä kokouksessaan tiedoksi, että valtiovarainministeriö oli valmis luopumaan paikastaan ohjausryhmässä. Tuolloin sovittiin, että lähestytään puheenjohtajiston ja koordinaation toimesta VM:ää ja Kuntaosastoa uudelleen ja pyydetään harkitsemaan vielä ohryn jäsenyyttä.

MAL-verkoston kaupunki- ja kaupunkiseutujäsenten osalta päätettiin, että käydään vielä sähköpostitse kierros ja tarkennetaan tahtotila, mitkä jäsenet haluaisivat mahdollisesti jäädä pois ohjausryhmästä ja mitkä jäsenet haluaisivat tulla mukaan ohjausryhmän toimintaan.

MAL-verkoston projektipäällikkö selostaa valtiovarainministeriön kanssa käytyä neuvottelua sekä kaupunki- ja kaupunkiseutujäsenten vastauksia kokouksessa.

Päätösehdotus: Ohjausryhmä merkitsee tiedokseen ohjausryhmän koostumuksen päivityksen.

Päätös: Kirjattiin seuraavat:

- Joensuu jää kahdeksi vuodeksi ohjausryhmästä pois
- Kuopiosta ja Lahdesta tulee edustus ohjausryhmään
- Elyt, Samuli Alppi siirtyy ympäristöministeriön palvelukseen ja Ely esittää hänen tilalleen uutta henkilöä
- Valtiovarainministeriö, edustajanaan Lotta Mattson jatkavat ohjausryhmässä
- Kuntaliiton Anne Jarva jää vuorotteluvapaalle puoleksi vuodeksi ja hänelle tulee sijainen. Johanna Vilkuna siirtyy ohjausryhmään varsinaiseksi jäseneksi ja Jarvan sijainen varajäseneksi.

6. Kierros jäsenten ajankohtaisista asioista (20 min.)

Päätösehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Käytiin kierros ja merkittiin tiedoksi.

7. Sopiminen seuraavista kokouksista (5 min)

Päätettiin seuraavat kokoukset:

27.8 klo 9-11 (etänä), 14.10 klo 9-11 (fyysisenä Tampereella) ja 17.12 klo 9-11 (päätetään muoto myöhemmin).

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.41.